

REDD NATUREN – UTDRAK AV STORTINGSVALGPROGRAM 2021

1. Kommunepolitikk

Redd Naturen ønsker å styrke kommuneøkonomien gjennom å bidra til at nærings- og arbeidslivet rundt om i distriktene får bedre betingelser – være seg med statlig oppstarts-støtte eller ved å subsidiere deler av næringslivet som ikke har god nok tilgang til infrastruktur/arbeidskraft osv. Slike støtteordninger vil kunne skape arbeidsplasser, ny bosetning og styrke skattegrunnlaget til kommunene.

Det er fortsatt mange små kommuner i Norge, og det er fortsatt mange små kommuner som bør slå seg sammen for å styrke det faglige miljøet og få en mer robust økonomi.

Dessuten kan små kommuner og kommuneadministrasjoner innebære at ansatte og folkevalgte kan være inhabile i mange saker. Forvaltningsloven – kap.II, §6 – 2. ledd har krav om ugildhet, og forskjellsbehandling i saker som er av betydning for innbyggerne. Det kan derfor være grunn til å tro at behandling av byggesaker og sosiale tjenester, sykehjemstjenester og andre tjenester av betydning, kan få en «subjektiv» saksbehandling.

I tillegg er det mange små kommuner som ikke klarer å levere lovpålagte tjenester og må inngå interkommunale avtaler for ikke å bryte loven. Dette er en indikasjon på at kommunene bør vurdere å slå seg sammen

Den gjennomførte fylkes- og kommunereformen - 2018/2019

Kommune-Norge har inntil nå hatt uendret antall kommuner siden 1960-tallet, og det var absolutt behov for en kommunereform.

Imidlertid mener Redd Naturen at Storting og regjering ikke tydelig nok definert hva man ønsket å oppnå med reformen. Det burde bl.a. vært oppstilt mer konkrete mål og krav til alle kommunale og regionale tjenesteområder.

Vi ønsker derfor at en eventuell ny kommune- og region-prosess kan tas opp til drøfting etter stortingsvalget 2021.

Redd Naturen mener at det er viktig at regionene i større grad samsvarer med kommunesammenslåinger, slik at ikke en ny sammenslått kommune ender opp i to forskjellige regioner. Videre er det et paradoks at Møre- og Romsdal fortsetter som egen region, og Troms og Finnmark ble slått sammen ved tvang. "Smultring"-fylket Viken framstår også som en soleklar favoritt til å bli sett på med nye øyne.

Eventuelle nye kommunesammenslåinger MÅ baseres på frivillighet.

2. Distriktpolitikk

Distriktene representerer en stor verdi for Norge som land – både i forhold til turisme, men også ved å opprettholde en spredt bosetning, som er en forutsetning for å ta hele landet i bruk.

Til tross for store investeringer i veier og infrastruktur sakker distriktene etter i kampen om arbeidskraft og å få den yngre befolkningen til å bosette seg utenfor de

REDD NATUREN – UTDRAK AV STORTINGSVALGPROGRAM 2021

store byene, og i dag bor 80 prosent av befolkningen i byer eller tettsteder. Norge ligger fortsatt lavest av alle de nordiske landene. Både i Danmark, Finland og Sverige bor 85 prosent i tettsteder.

Generelt høyere utdanningsnivå med ønske om å få jobb som reflekterer dette, generell urbanisering og vanskeligheter med å skaffe yngre folk arbeid gjør at flere og flere unge velger å bo urbant.

Én måte å unngå denne utviklingen på er bl.a. å sørge for at primærnæringen, som er godt representert i distriktene har gode rammebetingelser. Dette har alltid vært en uttalt og gjennomført politikk, men bl.a. bønder sakker mer og mer akterut ift. øvrig befolkning, og bøndernes aktivitets- og inntektsnivå vil gjenspeile seg i øvrige næringsvirksomheter, som reisevirksomhet, handel, verksted- og småindustri m.m.

Primærnæringens påvirkning på annen næringsvirksomhet og arbeidsliv, kan ikke verdsettes nok.

Dyrka mark er en knapp ressurs i Norge. Norges kupert terreng med høye fjell, dype daler og mye utmark, i kombinasjon med et kjølig og varierende klima er årsaken til dette.

Bare 2,1%, eller om lag 10 millioner dekar, av Norges totale landareal er dyrka mark. Dette inkluderer overflatedyrka jord og innmarksbeite. Av den dyrka marka er kun 1/3, tilsvarende 0,85% av Norges totale areal, egnet til å dyrke korn, grønnsaker, belgvekster og oljevekster. 2/3 av det dyrkbare arealet er best egnet til dyrking av gress, som har lavere vekstkrav enn matplanter til mennesker.

I tillegg er 45% av Norges totale landareal klassifisert som godt eller svært godt beite.

Det resterende arealet er fjell, skog, vann og bebyggelse.

Små gårdsbruk er én av bærebjelkene bla. i Innlandet – herunder Hedmark fylke og per i dag er det mer enn 100 000 daa, som ikke dyrkes – en ressurs som bare står og gror igjen.

Når en vet at mer enn 800 000 daa ikke blir dyrket (nesten 8 prosent av totalarealet), så mener Redd Naturen at noe må gjøres for å stimulere til at denne jorda blir tatt i bruk.

I lys av dette mener Redd Naturen derfor at små gårdsbruk må styrkes betraktelig gjennom økte subsidier – om så må disse økningene tas fra større kornbønder, som per i dag har et godt inntektsgrunnlag.

Dette er god distriktspolitikk.

Videre ønsker Redd Naturen at man utreder å flytte flere statlige etater ut til distriktene – en politikk som Victor Norman så heroisk påbegynte i 2001 – 2004. Han møtte mye motbør, men dette mener vi at fortsatt må være en aktuell politikk.